

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
MINISTER – CZŁONEK RADY MINISTRÓW

Michał Dworczyk

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

DP.0651.40.2022(5)

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na Pana pismo z dnia 16 lutego 2022 r.¹, dotyczące procesu rekrutacji do Urzędu Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie odnoszącym się do rekrutacji na stanowisko radcy, wskazuję na stanowisko, zgodnie z którym przepisy, zawarte w ustawie z dnia 15 grudnia 2016 r. o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: ustawa o PGRP), nie wymagają wprowadzenia zmian. Jednocześnie poniżej zostaną przedstawione argumenty, które przemawiają za pozostawieniem dotychczasowych przepisów i przyjęciem, że obowiązujące rozwiązania zapewniają realizację i ochronę konstytucyjnych praw osób zainteresowanych podjęciem pracy na stanowisku radcy Prokuraturii.

Przede wszystkim należy wskazać, że nie ma jednolitego dla wszystkich urzędów standardu dotyczącego obsadzania stanowisk w szeroko rozumianej służbie publicznej. W przypadku Prokuraturii Generalnej RP zasady naboru na stanowisko radcy określone są w art. 54 *ustawy o PGRP*. Przepis art. 54 ust. 1 tej ustawy wskazuje, że nabór na stanowisko radcy jest otwarty i konkurencyjny. Z kolei ust. 2-4 określają przesłanki (wymagania kwalifikacyjne), jakie musi spełniać kandydat ubiegający się o zatrudnienie na stanowisku radcy Prokuraturii. Należy przy tym podkreślić, że zakres regulacji dotyczącej obsadzania stanowisk radców Prokuraturii jest znacznie bardziej szczegółowy oraz rozbudowany, niż dotyczący zatrudniania w innych instytucjach publicznych, w tym w urzędach państwowych (np. w Kancelarii Sejmu i Kancelarii Senatu, Biurze Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, niektórych urzędach administracji rządowej, do których nie mają zastosowania przepisy ustawy o służbie cywilnej). W tych wypadkach, poza ogólnymi wymaganiami wobec kandydatów wynikającymi z art. 3 *ustawy o pracownikach urzędów państwowych*, nie przewidziano ani otwartej i konkurencyjnej procedury konkursowej, ani zasad jej przeprowadzania.

Dekodując znaczenie dwóch fundamentalnych zasad (tj. otwartości i konkurencyjności), na których oparto procedurę naboru na stanowisko radcy Prokuraturii, trzeba podkreślić, że otwarty charakter naboru oznacza, że powinny móc wziąć w nim udział wszystkie zainteresowane osoby, co wymaga udostępnienia informacji o naborze w sposób umożliwiający zapoznanie się z nią i złożenie aplikacji. Kryterium to pozostaje w zgodzie z konkluzją przekazanego wystąpienia, zgodnie z którą reguły

¹ Znak: III.603.2.2021.JP.

naboru na stanowisko radcy powinny przeciwdziałać dyskryminacji. Z kolei przesłanka konkurencyjności powinna być interpretowana jako nakazująca kierowanie się kryteriami merytorycznymi przy podejmowaniu decyzji o zatrudnieniu na dane stanowisko; kryteria te powinny pozwalać na wyłonienie w konkretnym naborze osoby o najlepszych kwalifikacjach spośród zgłoszonych kandydatów. Wymaga to z kolei ustalenia, na potrzeby każdego prowadzonego naboru, odrębnych i miarodajnych kryteriów merytorycznych, które umożliwią wyłonienie osób mających wiedzę, specjalizację i doświadczenie niezbędne do wykonywania zadań radcy w komórce organizacyjnej Prokuraturii, a następnie sprawdzenie ich w toku procedury rekrutacyjnej. Odpowiada to zawartym w wystąpieniu wskazaniom co do konieczności oparcia wyników rekrutacji na kryteriach merytorycznych.

Co więcej, z art. 54 ust. 1 *ustawy o PGRP* wynika jednocześnie nałożony na Prezesa Prokuraturii, kierującego Urzędem i przełożonego radców, referendarzy i innych pracowników urzędu (art. 40 ust. 2 pkt 2 i 3 *ustawy o PGRP*), a także na pracowników Prokuraturii, którym powierzono zadania związane z rekrutacją, obowiązek zapewnienia konkurencyjności każdego naboru i przestrzegania w tym zakresie konstytucyjnych oraz ustawowych zasad, w tym wynikającego z art. 60 Konstytucji RP prawa dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach czy zasady równego traktowania i zakazu dyskryminacji, o których mowa w art. 32 i art. 33 Konstytucji RP. Skonkretyzowaniem tego obowiązku są szczegółowe zasady postępowania Prezesa Prokuraturii i pracowników Prokuraturii w toku rekrutacji, określone w załączniku nr 4 do *Regulaminu organizacyjnego*. Choć regulacje te mają wewnętrzny charakter i nie stanowią podstawy jakichkolwiek rozstrzygnięć władczych wobec jednostek (art. 93 Konstytucji RP), to wiążą pracowników Prokuraturii oraz muszą być przez nich przestrzegane, zgodnie z zasadą legalizmu (art. 7 Konstytucji RP).

W systemie prawnym istnieją również mechanizmy kontroli procedur naboru na stanowisko radcy Prokuraturii. Weryfikacja przestrzegania procedur oraz zapewnienia otwartości i konkurencyjności naboru może nastąpić choćby w ramach kontroli realizowanej przez instytucje publiczne. Ponadto, przepisy *ustawy o PGRP* w zakresie zatrudnienia na stanowisku radcy muszą być interpretowane w związku z przepisami *Kodeksu pracy*, przeciwdziałającymi dyskryminacji w zatrudnieniu (art. 18^{3a} i n. k.p.), które zakazują stosowania niedozwolonych kryteriów różnicujących, a co za tym idzie zakazują naruszania zasady dostępu do służby publicznej na jednakowych (równych) zasadach. Sami zainteresowani kandydaci, ubiegający się o zatrudnienie w Prokuraturii, mogą skorzystać z przewidzianych w *Kodeksie pracy* indywidualnych środków ochrony prawnej (w tym zwłaszcza sądowej), na zasadach ogólnych. Ponadto, mogą oni skorzystać z trybu dostępu do informacji publicznej, tak jak ma to miejsce w przypadku innych instytucji publicznych.

Wreszcie, trzeba zauważyć, że - stosownie do treści art. 50 ust. 2 *ustawy o PGRP* - prowadzony jest elektroniczny wykaz radców wraz z datą ich zatrudnienia. Wykaz radców jest umieszczony na stronie internetowej Prokuraturii². W rezultacie informacja o zatrudnieniu konkretnych osób na stanowiskach radców (wraz z datą tego zatrudnienia) jest jawna i publicznie dostępna, przez co ułatwiona jest nie tylko kontrola procedury naboru ze strony zainteresowanych kandydatów, którym nie zdecydowano się zaoferować zatrudnienia, lecz urzeczywistnia się również możliwość kontroli społecznej.

Obowiązujące obecnie rozwiązania tworzą zatem spójny i kompletny system, zapewniający realizację i ochronę konstytucyjnych praw jednostek zainteresowanych podjęciem pracy na stanowisku radcy Prokuraturii. Nie można więc w tym zakresie stwierdzić wystąpienia niekonstytucyjnego pominięcia legislacyjnego.

Ponadto, przy ocenie kompletności regulacji naboru na stanowisko radcy PGRP, nie sposób porównywać jej z procedurą naboru na stanowiska prezesa i wiceprezesów (art. 41 *ustawy o PGRP*). Zestawienie tych dwóch procedur w *ustawie o PGRP* nie świadczy o niepełności (pominięciu legislacyjnym) regulacji naboru radców. Status prawny prezesa (i zastępujących go wiceprezesów), jego zadania i kompetencje, a ponadto sposób nawiązania stosunku pracy i jego charakter, jest bowiem

² <https://www.gov.pl/web/prokuratoria/radcowie>

kategorialnie odmienny od statusu radcy. Prezes Prokuratury stoi na czele Prokuratury, ma własne ustawowe kompetencje, inne od kompetencji Prokuratury i radców (np. art. 1 ust. 2 i 3 *ustawy o PGRP*, art. 38 *ustawy o zasadach zarządzania mieniem państwowym*). Nie jest on zatrudniany na podstawie umowy o pracę lub mianowania, ale powołania, którego dokonuje Prezes Rady Ministrów. Prezes Prokuratury może być odwołany w każdym czasie. Status prawny Prezesa Prokuratury (i wiceprezesów), jak również fakt, że powołuje go Prezes Rady Ministrów, a więc organ zewnętrzny, wymagają precyzyjnego unormowania procedury selekcji kandydatów, spośród których Prezes Rady Ministrów powoła kierującego Prokuraturą prezesa.

Niezależnie od powyższego argumentu odwołującego się do systematyki *ustawy o PGRP*, brak unormowania w przepisach ustawy szczegółowego trybu postępowania przy naborze na stanowisko radców Prokuratury nie świadczy o niekonstytucyjności regulacji. O niezgodnym z Konstytucją pominięciu legislacyjnym można bowiem mówić dopiero wówczas, gdy regulacje niepełne prowadzą do naruszenia konstytucyjnych wolności i praw, w tym wypadku - nierównego traktowania przy zatrudnieniu (naruszeniu prawa dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach). Powyższe argumenty świadczą o tym, że w Prokuratury taka sytuacja niewątpliwie nie występuje. Ponadto nie można stwierdzić, aby organizowane nabory na stanowisko radcy nie spełniały wymagań wynikających z art. 54 ust. 1 bądź by stosowano kryteria dyskryminujące, naruszając przez to konstytucyjną zasadę dostępu do służby publicznej na jednakowych zasadach czy przepisy *Kodeksu pracy*.

Uwzględniając przedstawioną argumentację wyrażam przekonanie, że obowiązujące regulacje są wystarczające i nie prowadzą w praktyce ich stosowania do naruszenia konstytucyjnych praw obywateli wynikających z art. 60 i art. 32 Konstytucji RP.

Z wyrazami szacunku

wz. Izabela Antos

Podsekretarz Stanu
Zastępca Szefa KPRM

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/